

Zienswijzennotitie voorlopige jaarstukken 2022, ontwerpbegroting 2024 en geactualiseerde begroting 2023

Versie 19 juni 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Inhoud en opbouw notitie	3
1.2	Status zienswijzen	3
1.3	Samenvatting	4
2	Zienswijzen voorlopige jaarstukken 2022, begroting 2024 en geact. begroting 2023	5
2.1	Zienswijzen per gemeente	5

1 Inleiding

1.1 Inhoud en opbouw notitie

In deze notitie zijn de zienswijzen van de gemeenten op de voorlopige jaarstukken 2022 (hoofdstuk 2) en de ontwerpbegroting 2024 en geactualiseerde begroting 2023 van de VRU (hoofdstuk 3) opgenomen. Paragraaf 1.2 geeft inzicht in de status van de ontvangen zienswijzen.

1.2 Status zienswijzen

Inmiddels hebben 13 gemeenten een concept zienswijze ingediend, en 13 gemeenten een definitieve zienswijze. De concept zienswijzen zijn in de notitie in [blauw](#) weergegeven.

Gemeente	Status zienswijze	
	Concept	Definitief
Amersfoort		1
Baarn	1	
Bunnik		1
Bunschoten		1
De Bilt	1	
De Ronde Venen		1
Eemnes		1
Houten	1	
IJsselstein	1	
Leusden	1	
Lopik		1
Montfoort	1	
Nieuwegein	1	
Oudewater		1
Renswoude	1	
Rhenen	1	
Soest		1
Stichtse Vecht	1	
Utrecht	1	
Utrechtse Heuvelrug		1
Veenendaal	1	
Vijfheerenlanden		1
Wijk bij Duurstede		1
Woerden		1
Woudenberg	1	
Zeist		1
Totaal	13	13

1.3 Samenvatting

Op 27 maart 2023 heeft het algemeen bestuur de voorlopige jaarstukken 2022 en de ontwerpbegroting 2024/geactualiseerde begroting 2023 vastgesteld. Deze zijn op 30 maart 2023 voor zienswijzen aangeboden aan de deelnemende gemeenten. Op 15 juni 2023 zijn 26 reacties van gemeenten ontvangen, waarvan 13 in concept en 13 definitief. Hiermee hebben alle gemeenten binnen de gestelde termijn hun zienswijze kenbaar gemaakt.

Uit de ontvangen zienswijzen blijkt brede steun voor zowel de jaarstukken 2022, inclusief de bestemming van het rekeningresultaat, als de ontwerpbegroting 2024/geactualiseerde begroting 2023. Meerdere gemeenten spreken hun waardering uit over de duidelijke en overzichtelijke documenten. Ook zijn gemeenten content met de geleverde inspanningen om rekening te houden met de financiële positie van gemeenten.

Meerdere gemeenten benoemen de financiële positie van gemeenten en vragen om daar blijvend rekening mee te houden door een stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken, nu en in de toekomst. Enkele gemeenten benoemen de wegvallende OMS-opbrengsten en waarderen dat de VRU dit heeft weten op te vangen binnen de huidige begroting.

Drie gemeenten hebben een kritische zienswijze ingediend:

- Eén gemeente vraagt aandacht voor de rol en taak die de veiligheidsregio de afgelopen jaren vervuld heeft in de asielcrisis door te assisteren bij de opvang van vluchtelingen en Oekraïense ontheemden. De gemeente vindt het niet wenselijk dat er een vanzelfsprekendheid ontstaat dat de VRU verantwoordelijkheden oppakt die niet bij het takenpakket hoort. De gemeente wordt dan ook graag betrokken bij het voorstel voor besteding van de extra middelen voor versterking crisisbeheersing.
- Eén gemeente geeft aan dat de compensatie die gemeenten ontvangen vanuit het gemeentefonds vrij besteedbaar is en niet aangewend hoeft te worden om de stijgende gemeentelijke bijdrage van de VRU te bekostigen. De gemeente vraagt of onderzocht is of incidentele posten van de begroting van de VRU gedekt kunnen worden uit de eerder genoemde bestemmingsreserves.
- Eén gemeente gaat niet akkoord met de voorgestelde stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de loon- en prijsaanpassing. De gemeente geeft aan deze structureel hogere lasten niet te kunnen dragen omdat het gemeentefonds deze stijging maar gedeeltelijk dekt. De gemeente verzoekt de VRU om de loon- en prijsindexatie op te vangen binnen de bestaande middelen in de begroting. Ook vraagt de gemeente om het positieve resultaat over 2022 terug te betalen of in mindering te brengen op de deelnemersbijdrage 2023.

In onze bestuursagenda voor de beleidsperiode 2024-2027 maken wij duidelijk waar we voor staan, waar we voor gaan en wat we gaan doen om daar te komen. Ook is hierin een uitgebreid overzicht opgenomen van onze kerntaken op basis van wetgeving. De begroting is een nadere uitwerking van onze bestuursagenda. Voor een structureel sluitende begroting is het belangrijk dat de structurele kosten gedekt worden door structurele baten. Dit betekent dat wij slechts een beperkt aantal incidentele posten in onze begroting hebben opgenomen. De bestemmingsreserves zijn geoormerkt voor specifieke kosten en de ontwikkel- en egaliseringsreserve wordt gevoerd en ingezet op basis van bestuurlijk vastgestelde spelregels. In de voorliggende begroting zijn de bestemmingsreserves voor zover mogelijk ingezet om een incidentele stijging van de gemeentelijke bijdrage te voorkomen.

Voor het verdelen van de kosten voor het gezamenlijk basistakenpakket heeft het algemeen bestuur een verdeelmodel vastgesteld dat een relatie kent met de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Die relatie bestaat uit het verband tussen loon- en prijsbijstelling van de begroting van de VRU inclusief de verdeling van de kosten en de mutatie van de algemene uitkering die gemeenten ontvangen van het rijk als gevolg van een loon- en prijsbijstelling en de gemeentelijke autonome ontwikkeling (demografische en fysiek). Als een gemeente relatief harder groeit ten opzichte van de gemiddelde groei van gemeenten is de algemene uitkering hoger en vice versa. Dit werkt door in het verdeelmodel van de VRU wat betekent dat gemeenten indirect gecompenseerd worden voor de loon- en prijsbijstelling die de VRU heeft verwerkt in de begroting en de verdeling van de gemeentelijke bijdrage voor het basistakenpakket. In de [Bijdrageverordening VRU](#) is de systematiek van loon- en prijsontwikkeling vastgelegd. Deze systematiek wordt in de voorliggende begroting toegepast.

2 Zienswijzen voorlopige jaarstukken 2022, ontwerpbegroting 2024 en geactualiseerde begroting 2023

2.1 Zienswijzen per gemeente

Amersfoort:

Geen zienswijze.

Baarn:

1. Geen zienswijze in te dienen op de Voorlopige jaarstukken 2022 en de voorgestelde invulling van de resultaatbestemming;
2. Geen zienswijze in te dienen op de geactualiseerde begroting 2023 VRU;
3. Geen zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2024 VRU.

De raad van de gemeente Baarn spreekt zijn waardering uit voor een financiële verantwoording en planning die erop toeziet dat gemeenten niet geconfronteerd worden met extra kosten voor bestaand beleid in de komende twee jaar. Het gebruik van het positief resultaat voor aankomende kosten is een passende en creatieve manier hiervoor. Tot slot willen we nog het volgende opmerken. Zoals u weet komen alle gemeenten in een moeilijke financiële periode. Dit betekent dat wij de komende jaren genoodzaakt zijn nog kritischer te kijken naar de financiën van onze gemeenschappelijke regelingen.

Bunnik:

In de ontwerpbegroting van de VRU wordt gesteld dat de deelnemende gemeenten via de algemene uitkering 'gemeentefonds' worden gecompenseerd voor de stijging van de inwonerbijdrage. De gelden die de gemeente echter krijgt voor taken die uitgevoerd worden door de VRU zijn grotendeels niet geoormd en derhalve vrij besteedbaar door de gemeente Bunnik. Met andere woorden: de aanname van de VRU dat gemeenten gecompenseerd worden om de stijging van de kosten te dekken, is ons inziens niet juist. De omvang van de bedrijfsvoering reserve van de VRU valt binnen de gebruikelijke bandbreedte maar de overige bestemmingsreserves nemen ieder jaar toe. We zouden graag van de VRU vernemen of onderzocht is of incidentele posten van de begroting van de VRU gedekt kunnen worden uit de eerder genoemde bestemmingsreserves.

Bunschoten:

Geen zienswijze.

De Bilt:

Wij stemmen in met de ontwerp jaarstukken 2022. Daarnaast kunnen wij ons vinden in het bestemmingsvoorstel. Om deze redenen maken wij geen opmerkingen kenbaar ten aanzien van de ontwerp jaarstukken 2022. Ook zullen wij geen zienswijzen indienen voor de ontwerpbegroting 2024 en de geactualiseerde begroting 2023. Door het positieve rekeningresultaat, het opvangen van de OMS gelden binnen de VRU begroting en de ongewijzigde kadernota 2024 wordt voldaan aan de wens om rekening te houden met de financiële situatie in de gemeenten. Om deze reden hebben wij besloten geen zienswijze in te dienen op de voorliggende stukken. Toch vragen wij u nogmaals aandacht voor financiële positie van de gemeenten en daar waar mogelijk bezuinigingen door te voeren zodat de gemeentelijke bijdrage minder zal stijgen.

De Ronde Venen:

Allereerst complimenteren wij u voor de helderheid en leesbaarheid van de financiële stukken. De raad heeft besloten om geen zienswijzen in te dienen of nadere toelichting te vragen op de ontwerpbegroting 2024 en geactualiseerde begroting 2023. Wat betreft de voorlopige jaarstukken 2022 het volgende. We danken u voor de duidelijke uiteenzetting over de (extra) taken voor 2022 en de ontwikkelingen die er aan komen. De extra inspanningen die door de VRU gedaan zijn met betrekking tot het bieden van onderdak aan vluchtelingen, de ondersteuning met betrekking tot crisisnoodopvang én plaatsing statushouders waarderen wij zeer gezien de acute noodzaak. Wel vragen wij u om uiterst kritisch te blijven op het oppakken van extra taken als deze. In het geval van een mogelijke noodzaak tot uitvoering van extra taken is bestuurlijke afstemming vooraf van belang. Ook de impact op de beoogde uitvoering van andere taken en het risico van uitstel hiervan moeten hierbij kritisch

worden meegewogen. Het mag in onze optiek niet zo zijn dat er een vanzelfsprekendheid ontstaat dat de VRU of andere veiligheidsregio's in hun totaliteit verantwoordelijkheden oppakken die feitelijk bij andere overheden/organisaties liggen. Dit zal bij de uitwerking van de Bestuursagenda 2024-2027 ook een belangrijk aandachtspunt moeten zijn. Niettemin blijkt het in de praktijk vaak dat juist het wachten op elkaar leidt tot verstoppingen in eerder met elkaar afgesproken procedures. Juist op dát soort momenten is de VRU een organisatie die ingesteld is op de aanpak van crisissituaties en als geen ander in staat is om op creatieve wijze oplossingen te vinden.

Zowel met de opvang van Oekraïners als met statushouders hebben we als gemeente op zeer effectieve wijze samengewerkt met de VRU. Het mag echter geen vanzelfsprekendheid worden om in een eerste reflex naar de veiligheidsregio's te kijken hoewel formeel andere (overheids)organisaties vooral aan zet zijn. U geeft aan te zullen bekijken hoe de extra middelen voor crisisbeheersing het best tot hun recht kunnen komen. Dit beoogt u te doen door middel van "houtkoolschetsen" die keuzes inzichtelijk zullen maken. Besluitvorming zal in de loop van dit jaar zal plaatsvinden. Wij willen graag op de hoogte gehouden worden van zowel deze ontwikkeling, de dan voorliggende keuzes én de eventuele consequenties voor onze gemeente.

Eemnes:

Geen zienswijze.

Houten:

De financiële stukken zijn besproken in de raadsvergadering van 20 juni 2023 en de raad heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de stukken. De raad heeft aandacht gevraagd voor de huidige financiële situatie waarin gemeenten verkeren en de VRU in een zienswijze gevraagd de voorziene stijging van ruim € 1 miljoen, vanwege de weggevallen opbrengsten uit het openbaar meldsysteem (OMS), op te vangen binnen de bestaande begroting. De raad heeft er kennis van genomen dat de VRU dit heeft gerealiseerd, waarbij de primaire taakuitvoering op het huidige niveau blijft. Hiermee heeft de VRU uitvoering gegeven aan de zienswijze van de raad en laat de VRU zien dat zij meedenkt in de huidige financiële situatie waarin gemeenten nu verkeren. De raad is de VRU hiervoor erkentelijk.

IJsselstein:

Geen zienswijze.

Leusden:

Geen zienswijze.

Lopik:

Geen zienswijze.

Montfoort:

Geen zienswijze.

Nieuwegein:

Een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), met de strekking dat de gemeente Nieuwegein instemt met de jaarstukken 2022, ontwerpbegroting 2024 en de geactualiseerde begroting 2023.

Oudewater:

Geen zienswijze.

Renswoude:

Geen zienswijze.

Rhemen:

Conform de daarvoor geldende procedure is onze gemeente uitgenodigd te reageren op de voorlopige jaarstukken 2022 en ontwerpbegroting 2024, incl. geactualiseerde begroting 2023 van de Veiligheidsregio

Utrecht. De stukken zijn besproken in de vergadering van het college van B&W op 6 juni 2023, die daarvoor gemandateerd is. Het college maakt geen zienswijze kenbaar.

Soest:

Geen zienswijze.

Stichtse Vecht:

Onze gemeenteraad heeft tijdens de vergadering op 30 mei 2023 een definitieve zienswijze vastgesteld. Onze raad constateert dat de VRU zich inspant om de gemeentelijke bijdrage zo laag als mogelijk te houden. Dit zien we onder meer terug in hoe de OMS-concessievergoeding is opgevangen binnen de eigen begroting en het feit dat er voor de nieuwe beleidsperiode wederom geen aanvullende bijdrage van gemeenten wordt gevraagd. Echter, de financiële positie van gemeenten blijft onder druk staan. Onze raad roept u daarom op om eventuele extra uitgaven binnen de eigen begroting te dekken en rekening te blijven houden met de financiële positie van gemeenten.

Utrecht:

Wij kunnen instemmen met de ontwerpbegroting 2024 en de geactualiseerde begroting 2023. De stukken zijn in lijn met de Kadernota 2024 waarop wij een instemmende zienswijze hebben gegeven. Gelet op de financieel mindere tijden en bezuinigingen die we ook als gemeente moeten realiseren, waarden wij het dat in de begroting alleen rekening wordt gehouden met loon- en prijscompensatie en dat er geen aanvullende bijdrage wordt gevraagd voor nieuw beleid.

Utrechtse Heuvelrug:

Jaarstukken 2022

De gemeenteraad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft met belangstelling kennisgenomen van de voorlopige jaarstukken 2022. Hierbij is er alom waardering voor de geleverde inspanningen om onder moeilijke omstandigheden te komen tot een positief rekeningresultaat. De gemeenteraad kan instemmen met het voorstel en spreekt haar waardering uit voor de zichtbare inspanningen om rekening te houden met de financiële positie van gemeenten. Wij willen u desondanks om blijvende aandacht vragen voor de financiële positie van gemeenten. Nu, maar ook in de toekomst. Dit betekent ons inziens een continuatie van de tot op heden gehanteerde werkwijze. Het zoveel als redelijkerwijs mogelijk terugstorten van positieve rekeningresultaten om de gemeentelijke bijdrage te minderen staat hierin wat ons betreft centraal.

Ontwerpbegroting 2024 en geactualiseerde begroting 2023

De gemeenteraad van de Utrechtse Heuvelrug betreurt in zijn algemeenheid de forse toename in de gevraagde gemeentelijke bijdrage, maar heeft hier begrip voor. Bovendien is er alom waardering voor het gevoerde financiële beleid, waarbij u meermalen bewuste en soms pijnlijke keuzes heeft gemaakt om de deelnemende gemeenten financieel te ontzien. Uw recente inspanningen om een verhoging in de gemeentelijke bijdrage, door het wegvallen van de OMS-opbrengsten, te voorkomen is daar één voorbeeld van. De gemeenteraad kan derhalve instemmen met voorliggende stukken, waarbij wij uw blijvende aandacht willen vragen voor de financiële positie van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Dit betekent dat wij hopen dat u zich blijft inspannen om toekomstige positieve resultaten zoveel als redelijkerwijs mogelijk terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten. Wij realiseren ons dat de inhoudelijke en financiële uitdagingen complex zijn. Wij waarderen derhalve des te meer uw inspanningen om onze gemeente financieel comfort te bieden.

Veenendaal:

Wij constateren ook dat de VRU de financiële positie van de gemeenten heeft betrokken bij de invulling van de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting VRU 2024. Net als in andere deelnemende gemeenten, wordt ook de gemeente Veenendaal komende jaren geconfronteerd met een forse financiële uitdaging. Om die reden willen wij dan ook blijvend benadrukken dat de VRU actief blijft zoeken naar mogelijkheden om – binnen de bestuurlijke vastgestelde kaders – de gemeentelijke bijdrage voor de komende nieuwe beleidsperiode (2024-2027) verder zoveel mogelijk te beperken. Ten aanzien van de voorgenomen bezuiniging en wens van gemeenten om de weggevallen opbrengsten (van ruim 1 miljoen) vanuit het openbaar meldsysteem (OMS) op te vangen binnen de eigen begroting 2024, worden wij graag geïnformeerd over de verdere uitwerking hiervan. Wij gaan akkoord met de ontwerpbegroting 2024 en de geactualiseerde begroting 2023.

Vijfheerenlanden:

Geen zienswijze.

Wijk bij Duurstede:

Met deze brief maken wij onze zienswijze aan u kenbaar.

Jaarstukken 2022

U geeft aan dat het jaar 2022 met een positief resultaat van € 0,742 miljoen is afgesloten. U vraagt om dit bedrag te storten in de ontwikkel- en egaliseringsreserve. Dit bedrag wilt u gebruiken om de lopende activiteiten uit 2022, die doorlopen in 2023, te bekostigen. Hiervoor was al een bestemmingsreserve opgenomen. Uit de jaarstukken blijkt dat de kosten lager zijn voor het operationeel uniform in verband met vertraagde uitlevering van het operationeel uniform. Tegenover deze lagere kosten staat een lagere onttrekking aan de reserves waardoor deze middelen beschikbaar blijven voor de uitlevering in 2023. De gemeenteraad van Wijk bij Duurstede vraagt u het positieve resultaat terug te betalen of in mindering te brengen op de deelnemersbijdrage 2023.

Geactualiseerde begroting 2023

De stijging van de gemeentelijke bijdrage op de geactualiseerde begroting 2023 is fors. De gemeente Wijk bij Duurstede kan deze structureel hogere lasten niet dragen. De rijksbijdrage vanuit het gemeentefonds dekt deze stijging maar gedeeltelijk. De gemeente Wijk bij Duurstede verzoekt u om de loon- en prijsindexatie (met name CAO-aanpassing) op te vangen binnen de bestaande middelen in uw begroting.

Ontwerpbegroting 2024

Ook de stijging van de gemeentelijke bijdrage voor 2024 is fors en wordt voornamelijk veroorzaakt door de ijkpuntscores en de loon- en prijsindexaties. Daardoor worden we geconfronteerd met onvermijdelijke kostenstijgingen. De gemeenteraad van Wijk bij Duurstede is verheugd te zien dat de VRU rekening heeft gehouden met onze zienswijze op de Kadernota 2024. De gemeenteraad vroeg u om een scherp financieel beleid te voeren om te zorgen dat structurele verhogingen van de bijdrage zo veel mogelijk beperkt worden. De beleidsmutaties die u heeft doorgevoerd zorgt daardoor dat de stijging van de gemeentelijke bijdrage minder groot is. Ook wil de gemeenteraad u, zoals ook benoemd in de zienswijze op de Kadernota 2024, vragen om te zoeken naar alternatieve strategieën om deze mogelijke situatie (ravijnjaar) het hoofd te bieden en deze tijdig met ons, gemeenteraad, te delen.

Niet akkoord met de verhogingen

Onze gemeentelijke financiën staan zwaar onder druk. Inmiddels is er voor de ravijnjaren 2026 en 2027 een groot tekort. Dit heeft ons doen besluiten om een zeer strikt financieel beleid te voeren, ook voor onze verbonden partijen. Dit betekent dat wij niet akkoord gaan met de door u voorgestelde verhoging. Dit geldt helaas ook voor de loon- en prijsstijging. Reden hiervoor is dat de compensatie vanuit het rijk nog steeds onzeker is. Mochten wij onvoldoende compensatie ontvangen van het rijk dan willen wij met u in gesprek over een taakstelling en de consequenties daarvan. Graag vernemen wij hoe u onze zienswijze meeneemt in het opstellen van de definitieve stukken.

Woerden:

Geen zienswijze.

Woudenberg:

[Geen zienswijze.](#)

Zeist:

De VRU sluit 2022 af met een positief resultaat van € 0,7 miljoen. Dit resultaat hangt vooral samen met activiteiten die doorlopen in 2023. Zeist kan zich vinden in het voorstel van de VRU om het positieve resultaat te storten in de ontwikkel- en egaliseringsreserve, als dekking voor activiteiten uit 2022 die doorlopen in 2023. De VRU heeft in de geactualiseerde begroting VRU 2023 een aantal aanpassingen doorgevoerd. Deze wijzigingen hebben echter geen effect op de gemeentelijke bijdrage. De ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de uitgangspunten die zijn opgenomen in de kadernota 2024. Zeist stelt het op prijs dat de VRU een aantal ontwikkelingen binnen de eigen begroting weet op te vangen. Zo vraagt de VRU geen aanvullende bijdrage voor het nieuwe beleid in de bestuursagenda. Om het wegvallen van de OMS-opbrengsten op te vangen voert de VRU een bezuiniging op de

overhead door van € 0,35 miljoen en twee bijstellingen in het financiële kader van € 0,65 miljoen. Gezien het bovenstaande komen wij tot een ondersteunende zienswijze vanuit Zeist.